

MVO-actieplan 2022

Datum: 31 januari 2022

INHOUD

1.	Maatschappelijk verantwoord ondernemen bij De Zijlen	2
1.1	Duurzame missie.....	2
1.2	Duurzame visie.....	2
1.3	Sustainable Development Goals	2
1.4	Proces richting een maatschappelijk verantwoorde organisatie	2
1.5	Onderzoek en nulmeting	3
1.6	Focus onderwerpen in 2021-2025.....	3
1.7	Focus onderwerpen in 2022	5
1.8	Resultaten eerdere jaren	5
2.	MVO-actieplan 2022	5
2.1	CO2-reductie.....	5
2.2	Circulaire bedrijfsvoering	7
2.3	Bewustwording en gedrag	7
2.4	Samenwerking met andere organisaties.....	8
	BIJLAGE 1: internationale-, nationale- en zorgdoelstellingen	9
	BIJLAGE 2 : onderwerpen nulmeting	11
	BIJLAGE 3: resultaten eerdere jaren	11

1. Maatschappelijk verantwoord ondernemen bij De Zijlen

De Zijlen is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit actieplan is opgesteld zodat er verschillende activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen in gang worden gezet. Dit actieplan sluit aan bij de doelstellingen vanuit de overheid, de Green Deal duurzame zorg en het werkprogramma duurzaamheid 2021-2025 vanuit de VGN (zie bijlage 1 voor meer informatie). Het is met name gericht op de 'groene kant' van MVO. Een onderwerp wat bijvoorbeeld ook onder MVO valt is duurzame inzetbaarheid. Hier zijn andere afdelingen binnen De Zijlen mee bezig.

In dit hoofdstuk wordt de missie en visie toegelicht. Ook is te lezen hoe de implementatie van MVO wordt georganiseerd binnen de organisatie. Tot slot wordt toegelicht op welke onderwerpen in 2021-2025 de focus is gericht en met welke acties De Zijlen in 2022 aan de slag gaat.

1.1 Duurzame missie

In onze organisatie kijken we niet alleen wat goed is voor nu, maar ook naar wat goed is in de toekomst. We zoeken gericht naar mogelijkheden om recht te doen aan mens, aarde en een gezond resultaat. We dagen elkaar en ook andere bedrijven en organisaties uit om hierin mee te gaan.

1.2 Duurzame visie

Een kijkje in de toekomst:

- Duurzaamheid zit in het DNA van De Zijlen
- In 2050 zijn we voor minimaal 95% CO2-neutraal en daarnaast een circulaire organisatie
- Onze gebouwen en het vervoer zijn duurzaam ingericht
- De omgeving en het milieu dragen bij aan de gezondheid van onze cliënten en medewerkers
- Onze cliënten en medewerkers worden ondersteund door slimme apps en technologieën

Duurzaam ondernemen is onderdeel van onze organisatie en doen wij met elkaar.

1.3 Sustainable Development Goals

De Sustainable Development Goals bieden ons een inspirerend kader. Ze geven richting aan onze doelstellingen en acties. Ons actieplan levert met name een bijdrage aan deze 5 SDG's: Goede gezondheid en welzijn, verantwoorde consumptie en productie, klimaatactie, leven op het land en partnerschap om doelstellingen te bereiken.

1.4 Proces richting een maatschappelijk verantwoorde organisatie

Om een maatschappelijk verantwoorde duurzame organisatie te zijn, met inbegrip van draagvlak bij cliënten, hun naasten, medewerkers en vrijwilligers is een procesmatige aanpak voor de onderdelen 'Mens', 'Aarde' en 'Gezond Resultaat' gewenst. Dit proces bevat de volgende stappen:

1. Missie & Visie MVO
2. Doelstellingen MVO 2021-2025

3. Concrete acties 2022
4. Uitvoeren acties door aanspreekpunten
5. Monitoren en bijstellen

De werkgroep MVO zal de acties in gang zetten om zo een bijdrage te leveren aan de doelstellingen. De doelstellingen geven uiteindelijk invulling aan de missie en visie op het gebied van MVO. Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats en worden de doelstellingen eventueel bijgesteld.

De werkgroep MVO bestaat uit leden van de afdelingen:

1. Facilitaire zaken
2. Mobiliteit
3. Vastgoed
4. Locatiehoofd dagbesteding
5. Locatiehoofd kind, jeugd en gezin
6. Locatiehoofd wonen

Daarnaast sluit één van de cliënten aan bij de werkgroep.

De werkgroep MVO komt maandelijks een uur bij elkaar om de stand van zaken te bespreken, elkaar te inspireren en kennis te delen. Daarnaast heeft de cliëntenvereniging aangegeven het ook leuk te vinden om af en toe mee te kunnen denken over een onderwerp op het gebied van MVO.

1.5 Onderzoek en nulmeting

In 2017 heeft een student onderzoek gedaan naar duurzaam ondernemen bij De Zijlen (voor de afdeling vastgoed vanuit de Hanze Hogeschool). Daarnaast heeft De Zijlen in 2020 meegedaan aan het Koploperproject. In beide trajecten is een nulmeting (zie bijlage 2 voor alle onderwerpen) gedaan waaruit naar voren kwam dat De Zijlen sterk en innovatief is op het gebied van 'Mens'. De verbeterpunten liggen op het gebied van 'Aarde' en 'Gezond Resultaat'. Duurzaam ondernemen kan structureler worden ingebed in de organisatie.

1.6 Focus onderwerpen in 2021-2025

Op basis van de uitkomsten die in de vorige paragraaf zijn beschreven willen we ons in 2021-2025 focussen op een aantal onderwerpen. Deze onderwerpen worden ook door de VGN benoemd in het werkprogramma duurzaamheid 2021-2025 en de Green Deal Duurzame Zorg. De onderwerpen zijn gekoppeld aan de Sustainable Development Goals waarop we ons willen richten. Hieronder de onderwerpen met daaronder een toelichting.

1. CO₂-uitstoot verminderen door verduurzaming van gebouwen en mobiliteit

De ophopende uitstoot van CO₂ heeft voor het grootste deel gezorgd voor de opwarming van de aarde. Dit komt door het zogenaamde broeikaseffect, waarbij broeikasgassen zoals CO₂ ervoor zorgen dat de warmte van de aarde niet goed weg kan. De opwarming van de aarde heeft verschillende gevolgen. Zo komen hittegolven vaker voor, zijn regenbuien heftiger en stijgt de zeespiegel. Ook heeft het effect op de gezondheid van mensen.

Hieronder wordt de CO₂-uitstoot van De Zijlen weergegeven over de jaren 2018, 2019 en 2020. Daarnaast zijn de doelstellingen voor 2030 en 2050 hierin meegenomen. In 2030 willen we 49% minder CO₂ uitstoten en in 2050 95% minder CO₂.

CO2-uitstoot in kilo's							
Jaar	CO2-uitstoot gas	CO2-uitstoot elektra	Totale CO2-uitstoot gas en elektra	CO2-uitstoot woon- en werkverkeer	CO2-uitstoot cliënten- en diensten- vervoer	Totale CO2-uitstoot mobiliteit	Totale CO2 uitstoot
2018	1.604.000	1.783.000	3.387.000*	1.228.000	343.000	1.571.000**	4.958.000
2019	1.238.000	1.641.000	2.879.000 *	1.246.000	294.000	1.540.000	4.419.000
2020	1.301.000	1.403.000	2.704.000 *	1.100.000	183.000	1.283.000	3.987.000
2030	761.000	860.000	1.621.000	626.280	174.930	801.210	2.489.310
2050	78.000	88.000	166.000	61.400	17.150	78.550	244.050

* Dagbestedingslocaties waarbij energie meegenomen is in de huur zijn hier nog niet bij inbegrepen

** Gegevens zijn van september 2018 t/m september 2019

Eén miljoen kilo CO2 klinkt als veel. Maar waar kun je dat mee vergelijken? Een goed beeld geeft de hoeveelheid CO2 die een groeiende boom jaarlijks opneemt. Dat is 20 kg. In totaal moet De Zijlen dus circa 249.000 bomen planten om de jaarlijkse CO2-uitstoot te compenseren (referentiejaar 2018).

2. Circulaire bedrijfsvoering

We zijn gewend om te kopen, te gebruiken en vervolgens weer af te danken. Alles wat we kopen kost grondstoffen en meestal ook energie en water om het te maken en te vervoeren. Wanneer we iets weggooien, wordt het verbrand en zijn de grondstoffen verloren. Om onze planeet minder uit te putten en minder energie en water te gebruiken, kunnen we beter zo zuinig mogelijk zijn op die grondstoffen. Onderdeel hiervan is het scheiden van afval. Door het gescheiden houden van

afvalstoffen kan het afvalbeheer op een veilige manier gebeuren en kan er zoveel mogelijk gerecycled worden.

3. Gezondmakende leefomgeving en milieu

Het is belangrijk om niet alleen de CO2-uitstoot en milieubelasting te verlagen, maar het is ook van belang om waarde toe te voegen aan het leven van cliënten en medewerkers. Een gezonde leef- en werkomgeving is erg belangrijk. Bijvoorbeeld met meer mogelijkheden voor beweging en ontspanning voor cliënten, maar ook voor het

personeel. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld een tuin die zorgt voor een groene leefomgeving.

Het is belangrijk dat bovenstaande pijlers verankerd raken in de cultuur van de organisatie. Daarom is communicatie en samenwerking van belang. Hieronder wordt dit toegelicht.

4. Gedrag en bewustwording

MVO is iets wat we samen moeten doen. Als mensen keuzes maken, zijn ze geneigd zich vooral te richten op het hier en nu, en maar een beetje op de toekomst. Het zou goed zijn als ze ook duurzaamheid meenemen in hun beslissingen. Bewustwording is hierin een belangrijke stap. Communicatie is hierbij het sleutelwoord. Voordat mensen bewust worden van iets moet men het een

aantal keer zien en/of horen. Daarom is belangrijk om zowel intern als extern te communiceren over het onderwerp MVO.

5. Samenwerking met andere organisaties op het gebied van MVO

Duurzaamheid is een onderwerp waar iedereen mee te maken heeft. Het is belangrijk om elkaar hierin te helpen door kennis te delen en elkaar te inspireren. Ook willen we hier andere bedrijven/organisaties mee inspireren over wat we doen op het gebied van MVO binnen de Zijlen. Samen komen we verder.

1.7 Focus onderwerpen in 2022

We beseffen ons dat verandering tijd kost en de organisatie niet alles in één keer kan oppakken. Daarom focust De Zijlen zich in 2022 met name op drie onderwerpen: reductie van CO₂, circulaire bedrijfsvoering en gedrag en bewustwording. Hier zijn de grootste stappen te maken. Hierbij is gedrag en bewustwording van medewerkers/cliënten en samenwerking met andere organisaties van belang om samen deze doelstellingen te behalen.

Een gezond-makende leefomgeving en milieu is een onderwerp dat we in 2023 extra aandacht willen geven.

1.8 Resultaten eerdere jaren

In 2021 zijn we gestart met dit actieplan. Inmiddels zijn er al veel mooie resultaten behaald. In bijlage 3 staan de resultaten van die acties welke in eerdere jaren zijn uitgevoerd.

2. MVO-actieplan 2022

Hieronder wordt het actieplan voor 2022 weergegeven waarin we ons focussen op de onderwerpen: CO₂-reductie, circulaire bedrijfsvoering, gedrag en bewustwording en samenwerking met andere organisaties.

2.1 CO₂-reductie

Doelstelling 2030: In 2030 49% minder CO₂ uitstoot t.o.v. 2018 (CO₂: 2.529.000 kg t.o.v. 4.958.000 kg)

Doelstelling 2050: In 2050 95% minder CO₂ uitstoot t.o.v. 2018 (CO₂: 248.000 kg t.o.v. 4.958.000 kg)

Onderwerp	Aanspreekpunt	Doelstellingen en acties 2022
Bestaande gebouwen	Afdeling Vastgoed en Facilitaire Zaken	<p>Doelstelling: In Q3 2021 heeft De Zijlen een Routekaart Vastgoed opgesteld met een plan om in 2030 49% minder CO₂ uit te stoten en met een doorkijk naar 95% minder CO₂-uitstoot in 2050. Om dit doel te behalen moet de Zijlen ieder jaar circa 5% CO₂-reductie realiseren. Dit zal niet ieder jaar gelijk zijn. Voor het jaar 2022 zal dit circa 19% zijn.</p> <p>Acties 2022: Vastgoed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeren Erkende Maatregelen zoals LED-verlichting, het regelen van temperatuur per ruimte en het monitoren van energie (-3% CO₂).

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Zonnepanelen plaatsen op ca. 10 locaties (-9% CO₂). 3. Sloop van de locaties Spant en Brink zorgen voor ca. 9% reductie en de nieuwbouw van het MFC zorgt voor extra uitstoot van ca. 2% op het totaal. 4. In Q3 is het Lange Termijn Huisvestingsplan gereed. Hierin staat ook welke gebouwen wanneer toe zijn aan renovatie, sloop of afstoten. Dit wordt meegenomen in de Routekaart Vastgoed, zodat investeringen aansluiten bij het toekomstbeeld van de organisatie; 5. Met verhuurders in gesprek over het nemen van maatregelen bij gebouwen welke gehuurd worden; 6. Warmtevisie van gemeenten is in Q4 2021 gereed. Dit houdt in dat vanaf dan globaal bekend is hoe gemeenten per gebied van het gas af gaan. Dit wordt meegenomen in de Routekaart Vastgoed. Onderzoeken of De Zijlen gaan aansluiten op dit warmtenet. 7. Richtlijnen opstellen voor ventilatie en verwarming. Wat zijn gewenste instellingen voor zowel comfort als het klimaat? 8. Onderzoeken hoe we om moeten gaan met de plaatsing van waterontharders. <p>Facilitair:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Apparaten, zoals koffieapparaten zullen buiten kantooruren uit worden gezet. Indien dit mogelijk is. Dit zal gebeuren d.m.v. een timer. 10. Aanbod bij catering (MFC en 't Zijlhuis) zal meer plantaardig worden 50%.
Nieuwbouw	Afdeling vastgoed	<p>Doelstelling: Bij nieuwbouw streven wij naar het meest energiezuinige gebouw welke '2050-proof' is (nul op de meter en gasloos) in combinatie met een gezond woon-, werk- en leefklimaat.</p> <p>Acties: In 2022 speelt dit onder andere bij het nieuwbouwproject Eendracht en Eelwerd in Appingedam.</p> <p>Het duurzaamheidsniveau is aantoonbaar middels een BENG-berekening en eventueel een duurzaamheidscertificaat.</p>
Nieuwe bestaande locaties	Afdeling vastgoed	<p>Doelstelling: Nieuwe bestaande locaties hebben minimaal energielabel A.</p> <p>Als dit niet haalbaar is wordt met de aanschaf van de locatie rekening gehouden met kosten voor het verduurzamen van de locatie.</p>
Cliënten- en dienstenvervoer	MVO-werkgroep	<p>Doelstelling: CO₂-reductie van minimaal 5% op het gebied van cliënten- en dienstenvervoer. Dit is 17.150 kg CO₂.</p> <p>Quick-wins/acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken of extern vervoer ook duurzaam geregeld kan worden; - Optimaliseren monitoring van CO₂-uitstoot; - Promoten elektrische fietsen;

		- Het wagenpark van de ondersteunende diensten zal worden vernieuwd gas en/of elektrisch.
Woon- en werkverkeer	MVO-werkgroep	<p>Doelstelling: CO2-reductie van minimaal 5% op het gebied van woon- en werkverkeer. Dit is 62.000 kg CO2.</p> <p>Quick-wins/acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optimaliseren monitoring van CO2-uitstoot; - Promoten elektrische fietsen.

2.2 Circulaire bedrijfsvoering

Doelstelling in 2030 zoveel als mogelijk circulaire bedrijfsvoering en in 2050 geheel:

- grondstoffenvoorraden beschermen
- waarde van grondstoffen behouden
- milieu-impact vermijden

Onderwerp	Aanspreekpunt	Doelstellingen en acties 2022
Scheiden van afval	Afdeling facilitaire zaken	<p>Doelstelling: Er wordt meer afval gescheiden dan in 2021 werd gedaan</p> <p>Quick wins/acties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij De Vaart wordt een milieuplein opgezet, zodat papier, grof afval en chemisch afval wordt gescheiden (voor het afval van de locaties op Sintmapark en de kantoorlocaties). 2. Hovenier zal zo weinig mogelijk groenafval afvoeren maar zal het verhakselen op de tuin.
Duurzaam inkopen	Afdeling facilitaire zaken	<p>Doelstelling: Er wordt meer duurzaam ingekocht dan in 2021 werd gedaan</p> <p>Kaders stellen als organisatie waar De Zijlen aan wil voldoen bij inkoop en vervolgens voorlichting/informatie verstrekken aan medewerkers. Onderzoeken of we van partijen kunnen vragen een MVO-alinea op te laten nemen in iedere offerte.</p>
Materiaalgebruik bij nieuwbouw	Afdeling vastgoed	<p>Doelstelling: Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten in 2022 (o.a. nieuwbouwproject Appingedam) wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van hergebruikte en herbruikbare materialen.</p>

2.3 Bewustwording en gedrag

Doelstelling 2030: Duurzaamheid is onderdeel van het DNA van de organisatie

Onderwerpen	Aanspreekpunt	Doelstellingen en acties 2022
Bewustwording cliënten en medewerkers	MVO-werkgroep	<p>Doelstelling: cliënten en medewerkers zijn zich bewust van de mogelijkheden die zij kunnen uitoefenen om een bijdrage te leveren aan een duurzame wereld.</p> <p>In samenwerking met de organisatie Onze Zorg is Opgewekt (OZIO) willen we onderstaand organiseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In Q1 organiseren we een online webinar voor medewerkers. In een half uurtje worden medewerkers bewust gemaakt van hun verborgen impact.

		- In Q2/Q3 2022 organiseren we workshops voor cliënten. Het betreft eerst een pilot bij 6 locaties. Cliënten die een keer mee hebben gedaan met een workshop kunnen hierna zelf ook mee doen met het geven van de workshops. De onderwerpen waar de locatie uit kan kiezen zijn: afval, energie of voeding.
Een heldere koers	Werkgroep MVO	Doelstelling: Heldere toekomstige koers, zodat iedereen binnen en buiten de organisatie weet wat De Zijlen wil op het gebied van MVO Acties: Dit actieplan wordt in februari goedgekeurd en in december geëvalueerd met de werkgroep MVO en Joop Hoekstra (programmamanager duurzaamheid). Daarnaast wordt deze opnieuw ingevuld voor het jaar 2023.
Kennis over duurzaamheid en belang inzien van het thema	Afdeling P&O	Doelstelling: Alle medewerkers en cliënten weten voldoende over duurzaamheid en onderkennen het belang. Acties: Het onderwerp wordt meegenomen in het MTO en het tevredenheidsonderzoek (voor cliënten).
Communicatie intern	Afdeling communicatie	Doelstelling: Cliënten, medewerkers, ouders, verwanten zien regelmatig berichten voorbij komen over onderwerpen op het gebied van MVO. Acties: Minimaal 2 keer per jaar via drie verschillende kanalen (bijvoorbeeld door nieuwsbrieven, poster, voorlichtingsbijeenkomsten, milieucampagnes, internet, etc).
Communicatie extern	Afdeling communicatie	Doelstelling: Alle stakeholders zijn begin 2022 op de hoogte van onze doelstellingen en begin 2023 van de resultaten. Acties: De doelstellingen uit dit rapport delen we via onze website.

2.4 Samenwerking met andere organisaties

Doelstelling: Kennis delen vinden we belangrijk. We streven naar minimaal 5 gesprekken per jaar met andere organisaties over het thema duurzaamheid.

Onderwerpen	Aanspreekpunt	Doelstellingen en acties 2022
Op het gebied van MVO werken wij samen met andere organisaties	MVO-werkgroep	Doelstelling: Minimaal 5 gesprekken voeren met andere organisaties over het onderwerp MVO. Zodat we van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen motiveren stappen te zetten op dit gebied. Het scheelt tijd en geld als niet alle organisaties hetzelfde wiel opnieuw gaan uitvinden.

BIJLAGE 1: internationale-, nationale- en zorgdoelstellingen

Klimaatakkoord Parijs

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp. De houdbaarheid van onze aarde is eindig en we zullen actief moeten ingrijpen om deze voor onze nakomelingen te behouden. Het Klimaatakkoord van Parijs (2015) toonde hier de noodzaak van. De belangrijkste uitkomsten zijn:

- De gemiddelde mondiale temperatuurstijging moet behoorlijk onder 2°C blijven, met inspanningen om de stijging verder te beperken tot 1,5°C.
- Alle 185 landen zullen eens per vijf jaar hun doelstellingen afmeten aan de wetenschappelijke kennis over klimaatverandering van dat moment en zo nodig verhogen.
- Het akkoord is 'bindend', maar dat geldt niet voor de doelstellingen of plannen van landen, noch voor de bedragen voor het klimaatfonds.
- Armere landen zullen voor aanpassingen aan klimaatverandering en voorkomen van emissies kunnen putten uit een fonds dat door rijkere landen wordt gevuld. Hoewel niet bindend, gaat het in de jaren 2020-2025 om een fonds van 100 miljard dollar per jaar.
- Het akkoord legt ook een verband met de prominente rol van andere actoren dan landen, zoals bedrijfsleven, burgers, financiële instellingen en lokale overheden. Rondom de onderhandelingen hebben die 'non-state' actors een belangrijke stimulerende rol gespeeld.

SDG's

Daarnaast zijn in 2015 17 Sustainable Development Goals (doelstellingen voor duurzame ontwikkeling) opgesteld door de Verenigde Naties in samenspraak met 193 lidstaten. Deze doelstellingen vormen het belangrijkste internationaal duurzaamheidskader tot 2030.

Hieronder de 17 doelstellingen:

SDG 1: Geen armoede: Beëindig armoede overal en in al haar vormen	SDG 10: Ongelijkheid verminderen: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug
SDG 2: Geen honger: Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw	SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam
SDG 3: Goede gezondheid en welzijn: Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden	SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie: Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen
SDG 4: Kwaliteitsonderwijs: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen	SDG 13: Klimaatactie: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden
SDG 5: Gendergelijkheid: Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes	SDG 14: Leven in het water Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en maritieme hulpbronnen
SDG 6: Schoon water en sanitair: Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen	SDG 15: Leven op het land Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe
SDG 7: Betaalbare en duurzame energie: Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen	SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzekert toegang

<p>SDG 8: Eerlijk werk en economische groei: Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen</p>	<p>tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen</p>
<p>SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur: Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie</p>	<p>SDG 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling</p>

Nederland

Ook Nederland neemt haar verantwoordelijkheid in het tegengaan van klimaatverandering. Nederland werkt nationaal aan 49% minder CO₂- uitstoot in 2030. Wanneer andere landen meedoen, wil Nederland deze doelstelling verhogen naar 55% (Rijksoverheid, Klimaatbeleid, 2021). In 2050 wil Nederland dit reduceren naar minimaal 95% minder CO₂-uitstoot.

Op het gebied van circulariteit is het doel: 50% minder ongescheiden restafval in 2030 t.o.v. 2018. In 2050 wil Nederland volledig circulair zijn. Dit betekent een economie zonder afval, waarbij alles draait op herbruikbare grondstoffen (Rijksoverheid, Nederland circulair in 2050, 2021).

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in de zorg

De zorgsector is verantwoordelijk voor circa 7% van de totale CO₂-uitstoot in Nederland.

Zorgorganisaties zijn grootverbruikers van onder andere energie, voedsel en grondstoffen. Om verduurzaming binnen de zorg prioriteit te geven is in oktober 2018 door betrokken brancheorganisaties de Green Deal 2.0 'Duurzame Zorg voor een Gezonde Toekomst' vastgesteld. Het ministerie van VWS ondersteunt deze deal, dat de volgende thema's omvat:

1. Energietransitie & CO₂-reductie
2. Circulaire bedrijfsvoering (waaronder afvalstromen)
3. Medicijnresten in water en milieu
4. Gezonde leef- en werkomgeving

Deze thema's worden ook onderstreept in het werkprogramma duurzaamheid 2021-2025 van de brancheorganisatie VGN.

BIJLAGE 2 : onderwerpen nulmeting

PROCES	ORGANISATIE	MENS	AARDE	GEZOND RESULTAAT
Kennis over duurzaamheid	Rekenshap afleggen over prestaties	Respecteren van mensenrechten	Metten milieuprestaties	Financieel voordeel
Belangrijk voor de organisatie	Transparantie	Goede werkomstandigheden	Bewust omgaan met afval	Verbetering marktpositie
Duidelijke ambitie/ beleid	Ethisch gedrag	Eerlijk zaken doen	Energiebesparing	Verbetering van processen
Maatregelen om duurzaam te zijn	Rekening met belangen stakeholders	Behartigen klantbelangen	Klimaatverandering beperken	Innovatie en ontwikkeling
Communicatie over duurzaamheid	Respecteren wetgeving	Maatschappelijk betrokken	Bijdragen aan milieu	
	Respecteren gedragsnormen			

BIJLAGE 3: resultaten eerdere jaren

2021:

- Missie, visie en doelstellingen opgesteld
- Routekaart vastgoed
- Energiemonitoring grote locaties
- Deels elektrisch vervoer ondersteunende diensten
- Elektrische fiets Zijlhuis
- Verzamelpunten voor restafval en papier bij kantoorlocaties (van gerecycled materiaal gemaakt)
- Milieuplein bij De Vaart (realisatie in 2022)
- Matrassen worden gerecycled
- Enquête onder medewerkers en Duurzame Donderdag
- Onderwerp besproken in cliëntenvereniging
- Certificaat Koploperproject